

Rolnummer 4959
Arrest nr. 67/2011 van 5 mei 2011

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen over de artikelen 41 en 63, § 1, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg, gesteld door de Politierechtbank te Vilvoorde.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Bossuyt en R. Henneuse, en de rechters L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, J. Spreutels en T. Merckx-Van Goey, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging*

Bij vonnis van 7 juni 2010 in zake het openbaar ministerie tegen de bvba « Infinity », waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 11 juni 2010, heeft de Politierechtbank te Vilvoorde de volgende prejudiciële vragen gesteld :

1. « Is de toepassing van de artikelen 41 en 63, par. 1, van het Vlaams Decreet van 20 april 2001 [betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg] niet in strijd met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in de mate dat (rechts)personen die hun exploitatiezetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben in de mogelijkheid [lees : onmogelijkheid] verkeren om een vergunning aan te vragen voor het verhuren van voertuigen met bestuurders en de vergunning die hen door hun eigen gewest wordt afgeleverd enkel geldig is in het Vlaams Gewest voor zover de reizigers niet in- of uitstappen in het Vlaams Gewest ? »;

2. « Is de toepassing van de artikelen 41 en 63, par. 1, van het Vlaams Decreet van 20 april 2001 niet in strijd met de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, die in artikel 6, par. 1 (...), VI. Wat de economie betreft : in de mate dat de (rechts)personen die hun exploitatiezetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben in de onmogelijkheid verkeren om een vergunning aan te vragen voor het verhuren van voertuigen met bestuurders en de vergunning die hen door hun eigen gewest wordt afgeleverd enkel geldig is in het Vlaams Gewest voor zover de reizigers niet in- of uitstappen in het Vlaams Gewest ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- de bvba « Infinity », met zetel te 1070 Brussel, Wayezstraat 183;
- de Vlaamse Regering.

Op de openbare terechtzitting van 17 februari 2011 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. T. De Groote, advocaat bij de balie te Brussel, voor de bvba « Infinity »;
 - . Mr. K. Bulkman *loco* Mr. S. Vernailen, advocaten bij de balie te Antwerpen, voor de Vlaamse Regering;
- hebben de rechters-verslaggevers L. Lavrysen en J.-P. Moerman verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied

De bvba « Infinity » wordt voor de Politierechtbank te Vilvoorde vervolgd voor het exploiteren, zonder vergunning, van een dienst voor het verhuren van voertuigen met bestuurder op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

In het kader van die procedure stelt het verwijzende rechtscollege de voormelde prejudiciële vragen.

III. In rechte

- A -

Wat de eerste prejudiciële vraag betreft

A.1.1. De bvba « Infinity » voert aan dat zij in de onmogelijkheid verkeert een vergunning aan te vragen in het Vlaamse Gewest, vermits ze er geen exploitatiezetel heeft, en dat de aan haar door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verleende vergunning onbruikbaar is in het Vlaamse Gewest vermits uit artikel 49*bis* van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 betreffende de taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder, zoals ingevoegd bij artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004, voortvloeit dat die vergunning slechts geldig is voor zover de reizigers niet in- of uitstappen in het Vlaamse Gewest. Volgens die partij leidt dit tot een discriminatie tussen burgers van het Vlaamse Gewest en burgers van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, wat de exploitatie van diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder betreft.

A.1.2.1. Volgens de Vlaamse Regering lijkt de eerste prejudiciële vraag - en ook de bvba « Infinity » - ervan uit te gaan dat het voormelde artikel 49*bis* van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 van toepassing is. Zij wijst erop dat die bepaling door de Raad van State werd geschorst (arrest nr. 138.979 van 10 januari 2005) en vervolgens werd vernietigd (arrest nr. 147.392 van 7 juli 2005), zodat ze wordt geacht nooit te hebben bestaan. Zij is van oordeel dat de prejudiciële vraag bijgevolg onontvankelijk is.

A.1.2.2. De Vlaamse Regering voert vervolgens aan dat de prejudiciële vraag in ieder geval geen antwoord behoeft aangezien zij op een kennelijk verkeerde en door de Raad van State onwettig bevonden interpretatie van de in het geding zijnde bepaling berust. Volgens haar gaat het verwijzende rechtscollege verkeerdelijk ervan uit dat de in het geding zijnde bepalingen inhouden dat de houder van een door een ander gewest uitgereikte vergunning reizigers op het grondgebied van het Vlaamse Gewest niet mag laten in- of uitstappen.

A.1.2.3. Wat de grond van de zaak betreft, wijst de Vlaamse Regering allereerst erop dat artikel 63, § 1, van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg de exploitatie van het verhuren van voertuigen met bestuurder niet regelt, maar enkel een strafsancie instelt bij de overtreding van de in artikel 41 van dat decreet bepaalde vergunningsplicht. Het in het geding zijnde artikel 63, § 1, zou, volgens die partij, bijgevolg de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet kunnen schenden.

A.1.2.4. Wat het in het geding zijnde artikel 41 betreft, voert de Vlaamse Regering aan dat het gehanteerde aanknopingspunt, de exploitatiezetel, rechtsgeldig is, aangezien dat criterium het mogelijk maakt de in het decreet geregelde aangelegenheid uitsluitend binnen de territoriale bevoegdheidssfeer van het Vlaamse Gewest te lokaliseren. Volgens die partij kwam het Hof in zijn arrest nr. 85/2008 tot een soortgelijk besluit. Nog volgens die partij wordt, door de vergunningsplicht afhankelijk te maken van de plaats van de exploitatiezetel, de gemeente in staat gesteld om na te gaan of de kandidaat-exploitant effectief voldoet aan de vergunningsvoorwaarden. De Vlaamse Regering is tevens van oordeel dat het gemaakte onderscheid niet kennelijk onredelijk is vermits de keuze tussen een taxivergunning en een vergunning voor het verhuren van voertuigen met bestuurder wordt bepaald door de gemiddelde duur van de te verlenen diensten, en dat het decreet geen vereisten inzake luxe stelt, in tegenstelling tot de exploitatievoorwaarden die in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gelden.

A.1.2.5. In haar memorie van antwoord voegt de Vlaamse Regering hieraan toe dat de bvba « Infinity » niet aantoont dat de in het geding zijnde bepalingen niet bestaanbaar zouden zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Door de toepassing van het in het geding zijnde artikel 41, waarbij geen toepassing mag worden gemaakt van het vernietigde artikel 49bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003, wordt, volgens de Vlaamse Regering, geen onderscheid in het leven geroepen dat niet zou berusten op een objectief criterium en dat niet redelijk zou zijn verantwoord.

Wat de tweede prejudiciële vraag betreft

A.2.1.1. De bvba « Infinity » voert aan dat volgens het beginsel van de wederzijdse erkenning, dat inherent zou zijn aan de economische en monetaire unie, een persoon die diensten aanbiedt op het grondgebied van één van de deelgebieden en die zich daarbij gedraagt naar de toepasselijke regels, verondersteld wordt die activiteit vrij te kunnen uitoefenen op het grondgebied van elk ander deelgebied van de Staat, tenzij dat deelgebied aantoont dat striktere regels moeten worden opgelegd teneinde een wettig doel te bereiken.

A.2.1.2. Volgens de bvba « Infinity » is de wil om de dienstverleners die op het grondgebied van het Vlaamse Gewest zijn gevestigd te beschermen tegen de concurrentie van andere marktdeelnemers die gevestigd zijn op het grondgebied van een ander gewest, onverenigbaar met het beginsel zelf van de economische en monetaire unie. Bijgevolg kan dat doel, volgens die partij, niet als wettig worden beschouwd.

A.2.2.1. De Vlaamse Regering voert allereerst aan dat de tweede prejudiciële vraag om de in A.1.2.1 en A.1.2.2 aangehaalde redenen onontvankelijk zou zijn of minstens geen antwoord zou behoeven.

A.2.2.2. In ondergeschikte orde voert de Vlaamse Regering aan dat er slechts sprake zou kunnen zijn van een schending van artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen indien zou worden aangetoond dat de in het geding zijnde bepalingen het vrij verkeer tussen de deelgebieden belemmeren. Dat is, volgens haar, niet het geval.

A.2.2.3. De Vlaamse Regering herhaalt dat het in het geding zijnde artikel 63 enkel de strafsancities vaststelt bij overtreding van de in artikel 41 van het decreet van 20 april 2001 bepaalde vergunningsplicht en geenszins de exploitatie regelt van het verhuren van voertuigen met bestuurder.

A.2.2.4. De Vlaamse Regering wijst vervolgens erop dat het Vlaamse Gewest, op grond van artikel 6, § 1, X, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bevoegd is om het verhuren van voertuigen met bestuurder op zijn grondgebied te regelen. Zij erkent dat het gewest, bij de uitoefening van die bevoegdheid, het vrij verkeer tussen de deelgebieden niet mag belemmeren. De belemmering waarvan sprake zou zijn in de prejudiciële vraag vloeit, volgens die partij, voort uit het inmiddels vernietigde artikel 49bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003. Volgens haar kan dus niet worden beweerd dat die belemmering nog steeds van kracht zou zijn.

A.2.2.5. De Vlaamse Regering voert aan dat het in het geding zijnde artikel 41 zich geenszins ertegen verzet dat ritten uitgevoerd voor rekening van een onderneming waarvan de exploitatiezetel is gelegen buiten het grondgebied van het Vlaamse Gewest, kunnen worden voortgezet op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, zonder dat daartoe een vergunning van het Vlaamse Gewest is vereist. Zij besluit dat het in het geding zijnde artikel 41 bijgevolg bestaanbaar is met artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

A.2.2.6. Volgens de Vlaamse Regering beperkt de bvba « Infinity » zich tot enkele algemene en abstracte beschouwingen betreffende de economische en monetaire unie. Zij voert tevens aan dat de tweede prejudiciële vraag niet ertoe strekt te bepalen of de artikelen 41 en 63, § 1, van het decreet van 20 april 2001 in strijd zijn met artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, maar wel of de toepassing van die bepalingen, in samenhang gelezen met artikel 49bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003, al dan niet bestaanbaar is met de economische en monetaire unie.

- B -

B.1.1. De prejudiciële vragen betreffen de artikelen 41 en 63, § 1, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg.

B.1.2. Artikel 41 van het voormelde decreet van 20 april 2001 bepaalt :

« § 1. Niemand mag, zonder vergunning, een dienst voor het verhuren van voertuigen met bestuurder op het grondgebied van het Vlaamse Gewest exploiteren door middel van één of meer voertuigen.

§ 2. De vergunning wordt afgeleverd door de gemeente op wiens grondgebied de exploitatiezetel van de kandidaat-vergunninghouder gevestigd is en is geldig op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden waaronder een vergunning, afgeleverd door een ander Gewest, erkend wordt voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest ».

B.1.3. Artikel 63, § 1, van hetzelfde decreet bepaalde, vóór het met ingang van 16 juli 2009 werd vervangen bij artikel 17 van het decreet van 8 mei 2009 tot wijziging van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg :

« Onverminderd de eventuele schadevergoeding wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met een geldboete van 500 euro tot 10 000 euro, of met een van deze straffen alleen, degene die zonder vergunning, respectievelijk overeenkomst of attest een dienst voor geregeld vervoer, een dienst voor bijzonder geregeld vervoer zoals bedoeld in artikel 19, § 1 exploiteert, of aan vervoer voor eigen rekening doet zoals bedoeld in artikel 23, een taxidienst of een dienst voor het verhuren van wagens met bestuurder exploiteert ».

B.2. Het verwijzende rechtscollege vraagt of « de toepassing » van die bepalingen bestaanbaar is, enerzijds, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en, anderzijds, met artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, in zoverre een onderneming waarvan de exploitatiezetel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is gevestigd, niet een vergunning kan aanvragen voor het verhuren van voertuigen met bestuurder en de door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest uitgereikte vergunning enkel wordt erkend voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest voor zover er geen reizigers in- of uitstappen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

B.3. Uit de wijze waarop de prejudiciële vragen zijn geformuleerd blijkt dat het Hof niet wordt ondervraagd over wetskrachtige normen zelf, doch wel over de toepassing ervan, wat niet tot zijn bevoegdheid behoort.

B.4.1. In zoverre het verwijzende rechtscollege het Hof ondervraagt over het feit dat een door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest uitgereikte vergunning enkel wordt erkend voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest voor zover er geen reizigers in- of uitstappen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, viseren de prejudiciële vragen in werkelijkheid artikel 49*bis* van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 betreffende de taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder. Die bepaling, zoals ingevoegd bij artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004, luidde :

« Een vergunning die is uitgereikt door een ander gewest is geldig voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest voorzover er geen reizigers in- of uitstappen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest ».

Het voormelde artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 mei 2004 werd bij het arrest nr. 147.392 van 7 juli 2005 vernietigd door de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

B.4.2. Het Hof is niet bevoegd de bepalingen van een besluit van de Vlaamse Regering te toetsen.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De prejudiciële vragen zijn onontvankelijk.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 5 mei 2011.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Bossuyt